

Løsningsforslag Øving 2
TMA4140-MA0302 Diskret matematikk
Høsten 2005

1-6-22

At $A \times B$ ikke er tom betyr at det finnes et ordnet par $(a, b) \in A \times B$. Men $a \in A$ og $b \in B$, og det betyr at både A og B er ikke tomme.

Det kontrapositive utsagnet sier at $A \times B$ er tom hvis og bare hvis A er tom eller B er tom. Vi har altså gitt et indirekte bevis for dette.

Legg merke til at vi ikke kan si noe om A eller B hver for seg. Det kan være den ene eller den andre eller begge som er tom(me).

1-7-15

Å si at $x \in A - B$ er det samme som å si at $x \in A$ og at $x \notin B$. Men dette er det samme som å si at $x \in A \cap \bar{B}$. Dermed har mengdene nøyaktig de samme elementene, så mengdene må være like.

1-7-16

$$(A \cap B) \cup (A \cap \bar{B}) = A \cap (B \cup \bar{B}) = A$$

Her har vi brukt den distributive loven for mengder (tabell 1, side 89 i 5. utgave av Rosen).

1-8-27

Om en funksjon er på eller ikke, avhenger av hvilket kodomene man velger. Man kan lage en konstruksjon der det *ikke* er nødvendig at g er på selv om både f og $f \circ g$ er på. Her er et eksempel.

$A = \{a\}$, $B = \{b, c\}$, $C = \{d\}$, $g : A \rightarrow B$ og $f : B \rightarrow C$ der $g(a) = b$, $f(b) = f(c) = d$. Her blir $f \circ g$ en funksjon fra A til C , $(f \circ g)(a) = d$. f og $f \circ g$ er på, mens g ikke er på (elementet $c \in B$ blir ikke "truffet").

1-8-37

Legg først merke til at $f^{-1}(\bar{S})$ og $\overline{f^{-1}(S)}$ er delmengder av A . (Her står $f^{-1}(S)$ for det *inverse bildet* av mengden S , se tekst over oppgave 1.8.34. I denne oppgaven krever vi ikke at f skal være en bijeksjon, som er et nødvendig krav for at f^{-1} er en *funksjon*.)

Da har vi, ved å anvende f og dens inverse litt frem og tilbake,

$$a \in f^{-1}(\bar{S}) \equiv f(a) \in \bar{S} \equiv f(a) \notin S \equiv a \notin f^{-1}(S) \equiv a \in \overline{f^{-1}(S)}.$$

Siden a er et element i den første mengden hvis og bare hvis a er et element i den andre mengden (og dette gjelder for alle a), må mengdene være like.

1-8-63

Vi lager medlemskaptabeller, og sjekker at høyre og venstre side av ligningene er har samme verdi i alle mulige tilfeller. Likheten er da oppfylt.

	$f_A(x)$	$f_B(x)$	$f_{A \cap B}(x)$	$f_A(x)f_B(x)$
a)	1	1	1	$1 \cdot 1 = 1$
	1	0	0	$1 \cdot 0 = 0$
	0	1	0	$0 \cdot 1 = 0$
	0	0	0	$0 \cdot 0 = 0$

	$f_A(x)$	$f_B(x)$	$f_{A \cup B}(x)$	$f_A(x) + f_B(x) - f_A(x)f_B(x)$
b)	1	1	1	$1 + 1 - 1 \cdot 1 = 1$
	1	0	1	$1 + 0 - 1 \cdot 0 = 1$
	0	1	1	$0 + 1 - 0 \cdot 1 = 1$
	0	0	0	$0 + 0 - 0 \cdot 0 = 0$

	$f_A(x)$	$f_{\bar{A}}(x)$	$1 - f_A(x)$
c)	1	0	$1 - 1 = 0$
	0	1	$1 - 0 = 1$

	$f_A(x)$	$f_B(x)$	$f_{A \oplus B}(x)$	$f_A(x) + f_B(x) - 2f_A(x)f_B(x)$
d)	1	1	0	$1 + 1 - 2 \cdot 1 \cdot 1 = 0$
	1	0	1	$1 + 0 - 2 \cdot 1 \cdot 0 = 1$
	0	1	1	$0 + 1 - 2 \cdot 0 \cdot 1 = 1$
	0	0	0	$0 + 0 - 2 \cdot 0 \cdot 0 = 0$

1-8-64

Vi har to endelige mengder A og B med samme kardinalitet, la oss si $|A| = |B| = n$, og en funksjon $f : A \rightarrow B$.

Hvis f er en-til-en så er det like mange elementer i $f(A)$ som i A . Dermed må f være på.

Hvis f er på, så vet vi at $f(A)$ og B har like mange elementer. Anta at f ikke er en-til-en. Da må $f(A)$ ha færre elementer enn A . Siden A og B har samme kardinalitet må $f(A)$ ha færre elementer enn B , men vi vet at dette ikke er sant siden f er på. Dermed må antagelsen være usann, så f må være en-til-en.

2-1-3

prosedyre $sum(a_1, \dots, a_n : \text{heltall})$

{Vi skriver kommentarer i slike klammer. Slike kommentarer er ikke del av koden. Vi har kalt algoritmen vår "sum", og algoritmen tar som input en liste $a_1, \dots, a_n$ over heltall.}

$sum := a_1$ {Vi starter med det første leddet i summen.}

```
for i:=2 to n    {Så summerer vi over resten av leddene, fra  $a_2$  til  $a_n$ .}  
     $sum := sum + a_i$   
{Sum har nå den ønskede verdien.}
```

2-1-6

prosedyre *negativ*($a_1, \dots, a_n$: heltall)

$antallNegativ := 0$ {Vi definerer vår variabel, som vi skal bruke til å telle
antall negative tall med.}

for i:=1 **to** n {Så går vi gjennom listen vår, og øker *antallNegativ* med en
for hvert element i listen som er negativt.}

if $a_i < 0$ **then** $antallNegativ := antallNegativ + 1$
 {*antallNegativ* har nå den ønskede verdien.}